

ความเห็นคณะกรรมการนโยบายการเงินเกี่ยวกับแนวโน้มอัตราเงินเฟ้อ

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มเร่งตัวขึ้นชั่วคราวในช่วงปลายปี 2552 ต่อเนื่องถึงช่วงต้นปี 2553

คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ประเมินว่ามีโอกาสค่อนข้างมากที่จะเห็นอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเร่งตัวขึ้นเร็วถึงร้อยละ 3-4 ในช่วงปลายปี 2552 ต่อเนื่องถึงช่วงต้นปี 2553 หลังจากที่คิดลบบาเก็บบลอคทั้งปี 2552 อย่างไรก็ดี กนง. ประเมินว่าการเร่งตัวขึ้นของอัตราเงินเฟ้อดังกล่าวจะเป็นเรื่องชั่วคราว โดยต่อจากนั้นคาดว่าจะเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงร้อยละ 2-4 ทั้งนี้ เงินเฟ้อที่เร่งตัวขึ้นไม่ได้สะท้อนแรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์จนทำให้ผู้ผลิตปรับเพิ่มราคาสินค้าและบริการขึ้นอย่างกว้างขวาง แต่เป็นผลจากระดับราคาน้ำมันในปัจจุบันที่อยู่สูงกว่าราคาน้ำมันที่ลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงเดียวกันของปีก่อน

สาเหตุที่ทำให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วง 1-2 เดือนข้างหน้าเร่งตัวขึ้นอย่างรวดเร็วและชั่วคราว ทั้ง ๆ ที่ราคาสินค้าและบริการในกลุ่มอื่นๆ อาจไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก และราคาน้ำมันในปัจจุบันก็ไม่ได้สูงมากไปกว่าในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา เนื่องมาจากราคาน้ำมันในตลาดโลกในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา มีความผันผวนสูงมาก โดยราคาน้ำมันดูไบในเดือนมกราคม 2550 เฉลี่ยอยู่ที่ 51.7 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาร์เรล เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนถึงระดับสูงสุดในเดือนกรกฎาคม 2551 ที่ 131.3 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาร์เรล ก่อนจะลดลงอย่างรวดเร็วมาเฉลี่ยอยู่ที่ 40.5 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาร์เรล ในเดือนธันวาคม 2551 หลังจากนั้นได้ปรับสูงขึ้นอีกครั้งจนกระทั่งปัจจุบันในเดือนพฤศจิกายน 2552 เฉลี่ยอยู่ที่ 77.7 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาร์เรล

เมื่อนำราคาน้ำมันดูไบมาคำนวณหาอัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (%YoY)¹ เพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันที่ชัดเจนขึ้นพบว่า ราคามีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงค่อนข้างรุนแรงและรวดเร็ว เช่น ในเดือนมกราคม 2551 บวกถึงร้อยละ 69 และ กลับมาติดลบถึงร้อยละ 52.6 ในเดือนธันวาคม 2551 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ราคาน้ำมันดูไบ (ตลาดโลก)

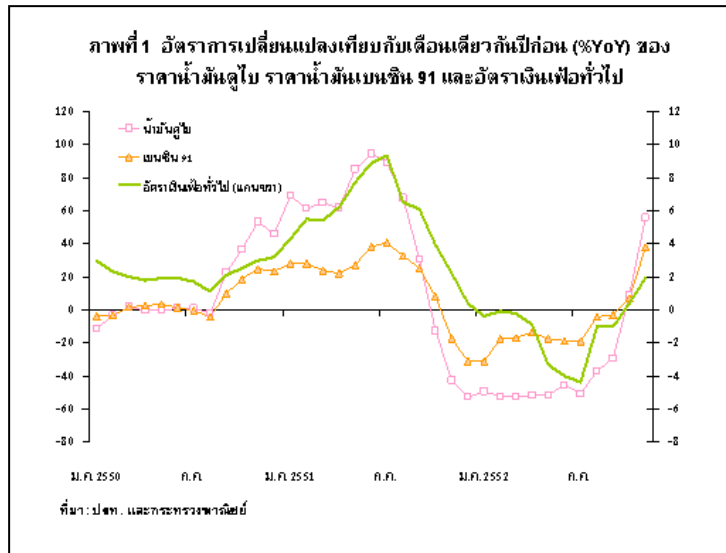
ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปี 2549	58.4	57.6	57.8	64.1	65.0	65.2	68.9	68.8	59.8	56.4	56.7	58.7
ปี 2550	51.7	55.8	58.8	64.0	64.6	65.8	69.5	67.4	73.4	77.1	86.9	85.6
ปี 2551	87.4	90.0	96.8	103.4	119.5	127.8	131.3	112.9	95.9	67.4	49.8	40.5
ปี 2552	44.1	43.1	45.6	50.1	57.9	69.4	64.8	71.2	67.6	73.2	77.7	
อัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน (%YoY)												
ปี 2550	-11.5	-3.2	1.7	-0.3	-0.6	0.9	0.8	-2.1	22.6	36.7	53.2	45.8
ปี 2551	69.0	61.5	64.6	61.7	85.0	94.3	88.9	67.5	30.7	-12.6	-42.6	-52.6
ปี 2552	-49.5	-52.1	-52.9	-51.5	-51.6	-45.7	-50.6	-36.9	-29.5	8.5	55.9	

¹ ตัวอย่างเช่น ในเดือนมกราคม 2552 เทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อน (มกราคม 2551) คำนวณโดย $[(44.1-87.4)/87.4]*100 = -49.5\%$

อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ผันผวนรุนแรงนี้ได้ส่งผลกระทบต่อเงินเพื่อในหลายประเทศ รวมทั้งไทยที่พึ่งพาการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศในสัดส่วนสูง โดยในตะกร้าเงินเพื่อทั่วไปของไทยซึ่งว่าโดยเฉลี่ยในแต่ละครัวเรือนจะมีค่าใช้จ่ายเพื่อบริโภคสินค้าประเภทพลังงานประมาณร้อยละ 10 การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันในตลาดโลกจึงส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศ และกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดการเคลื่อนไหวของอัตราเงินเพื่อทั่วไปของไทยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

ดังจะเห็นได้จากภาพที่ 1 ที่อัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (%YoY) ของราคาน้ำมันดูไบ ราคาน้ำมันเบนซิน 91 และอัตราเงินเพื่อทั่วไปเคลื่อนไหวสอดคล้องกันค่อนข้างมาก แม้ว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศจะมีความผันผวนน้อยกว่า เนื่องจากที่ผ่านมา

รัฐบาลมีนโยบายอุดหนุนราคาในประเทศผ่านกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและภาษีสรรพสามิตเพื่อช่วยให้ประชาชนมีเวลาปรับตัวต่อความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก

ดังนั้น ในช่วง 1-2 เดือนข้างหน้า หากสมมติให้ราคาน้ำมันดูไบอยู่ในระดับใกล้เคียงกับช่วงที่ผ่านมาที่ประมาณ 75 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาร์เรล พบว่าราคาน้ำมันเพียงกลุ่มเดียวจะมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อนสูงมากถึงร้อยละ 70-85 แต่เนื่องจากการอุดหนุนราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศในช่วงที่ผ่านมา ทำให้อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศจะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 30 และเมื่อหมวดพลังงานมีน้ำหนักในตะกร้าเงินเพื่อทั่วไปถึงร้อยละ 10 ดังที่ได้กล่าวแล้ว ผลจึงทำให้อัตราเงินเพื่อทั่วไปในเดือนธันวาคมของปี 2552 ต่อเนื่องถึงต้นปี 2553 เติบโตขึ้นชั่วคราวจากราคาน้ำมันที่ปรับลดลงรวดเร็วในปีก่อนหน้า ดังนั้น การเร่งตัวนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะในช่วงไตรมาสแรก โดยต่อจากนั้นคาดว่าจะเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงร้อยละ 2-4 เนื่องจากเมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มของราคาน้ำมันในปี 2553 เทียบกับปี 2552 คาดว่าจะไม่แตกต่างกันจนมีผลต่ออัตราเงินเพื่อทั่วไปไปมากเช่นปีที่ผ่านมา

ส่วนอัตราเงินเพื่อพื้นฐานในปี 2553 จะค่อยๆ เพิ่มขึ้น แต่ในช่วงครึ่งแรกของปี 2553 การเพิ่มขึ้นจะเป็นผลมาจากมาตรการของภาครัฐ² เป็นสำคัญ โดยประเมินว่ายังไม่มีแรงกดดันต่อราคาสินค้าที่เกิดจากอุปสงค์ เนื่องจากเศรษฐกิจเพิ่งเริ่มฟื้นตัว โดยคาดว่าอัตราเงินเพื่อพื้นฐานในช่วงไตรมาสแรกของปี 2553 จะ

² มาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพของภาครัฐบาลประกอบด้วย การอุดหนุนค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโดยสารรถสาธารณะ (ขสมก.) ค่าโดยสารรถไฟ และตรึงราคาก๊าซหุงต้ม รวมทั้งนโยบายเรียนฟรี 15 ปี

อยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ 1 แต่สูงกว่าขอบล่างของเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อปี 2553 และเมื่อมาตรการภาครัฐสิ้นสุดลงในเดือนมีนาคม 2553 จะทำให้อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานในเดือนเมษายน 2553 เพิ่มขึ้นอีกประมาณร้อยละ 0.5 แม้ว่าราคาสินค้าและบริการที่เคยได้รับการอุดหนุนจะสูงขึ้นสู่ระดับราคาปกติ ทั้งนี้เป็นเพราะรัฐได้เริ่มทยอยลดการอุดหนุนลงตั้งแต่ต้นปี 2552 ส่วนในเดือนพฤษภาคม 2553 คาดว่าอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานจะเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ประมาณร้อยละ 2 เนื่องจากผลของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้อัตราเงินเฟ้อในปี 2552 ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นหมดลง เพราะดำเนินมาครบรอบ 1 ปี ทำให้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง สำหรับในช่วงครึ่งหลังของปี 2553 แนวโน้มเศรษฐกิจที่คาดว่าจะขยายตัวดีขึ้นต่อเนื่อง อาจสร้างแรงกดดันต่อราคาสินค้ามากขึ้น โดยอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานน่าจะเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงร้อยละ 2-3

แนวทางการดำเนินนโยบายการเงิน

ในการตัดสินใจดำเนินนโยบายการเงินเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กนง. จะพิจารณาอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเป็นสำคัญ เพราะเป็นเครื่องสะท้อนแรงกดดันต่อราคาสินค้าที่เกิดจากอุปสงค์ได้ดีกว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไป นอกจากนี้ ยังพิจารณาถึงตัวแปรทางเศรษฐกิจอื่นประกอบด้วย อาทิ แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจ แนวโน้มการบริโภคและการลงทุนของทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ ภาวะการจ้างงานและอัตราการใช้กำลังการผลิตและภาวะความไม่สมดุลทางการเงินในด้านต่างๆ

ทั้งนี้ เศรษฐกิจไทยยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการฟื้นตัว จึงยังไม่มีแรงกดดันต่อเสถียรภาพด้านราคา ในขณะที่ แต่แรงกดดันจะมีมากขึ้นเป็นลำดับ สอดคล้องกับประมาณการอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานที่ค่อย ๆ เพิ่มขึ้นและคาดว่าจะอยู่ประมาณค่ากลางของช่วงเป้าหมายเงินเฟ้อในปี 2553 แต่ในระยะต่อไปเมื่อเศรษฐกิจไทยเริ่มฟื้นตัวได้แข็งแกร่งขึ้น อาจสร้างแรงกดดันต่อเงินเฟ้อและทำให้มีการขึ้นราคาสินค้าและบริการอย่างกว้างขวาง ซึ่ง กนง. จะประเมินแรงกดดันต่อเงินเฟ้อและดำเนินนโยบายการเงินที่เหมาะสมต่อไป

ธนาคารแห่งประเทศไทย

25 ธันวาคม 2552

ข้อมูลเพิ่มเติม : ทีมวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน โทร: 0 2283 5641, 02283 6824

e-mail: Donn@bot.or.th; Pranesu@bot.or.th